מדרש · אגדה · בתי מדרשות · חלק ב

מדרש וזאת הברכה

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

מדרש וזאת הברכה

מקור הטקסט: ובלכתך בדרך

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/מדרש-וזאת-הברכה/
הקובץ נוצר ב־22 בנובמבר 2026 מגרסה v39-202611200317 של הספרייה.

ט

וזאת הברכה הרי זו ברכה מוספת על הברכה שבירכן יעקב אביהן דכתיב (בראשית מט כח) וזאת אשר דבר להם אביהם ויברך אותם נמצינו למידים שממקום שסיים יעקב אבינו לברך את בניו התחיל משה מברך וזאת הברכה:

וזאת הברכה אל תקרא הברכה אלא הבריכה מה הבריכה מטהרת טמאים כך משה מקרב רחוקים להלן בתיה וכאן יחי ראובן ואל ימות:

אשר ברך משה אלו אחרים ברכו את ישראל ראויים היו לכך על אחת כמה וכמה שבירכן משה נמצינו למידים שראוי היה משה לברך את ישראל וראויים היו ישראל להתברך מפי משה:

איש האלקים מלמד שהיה מברך והקדוש ברוך הוא מקיים וכן דוד אומר (שמואל ב כג ג) צדיק מושל יראת אלקים מצינו שהצדיקים מושלין במעשיו של הקדוש ברוך הוא שהרי הוא גזר גזירות בעולם ובאו צדיקים ובטלום משה עשה את היום לילה יהושע עשה את הלילה יום שמואל עשה את הקיץ חורף אליהו עשה את החורף קיץ משה עשה את הים יבשה אלישע עשה את הנחל גבים גבים הקדוש ברוך הוא מחיה מתים ואליהו ואלישע החיו המתים הקדוש ברוך הוא ממתיק מר ומברך את הממועט אף הם עשו כיוצא בו לכך נקראו הנביאים איש האלקים ומשה רבנו אב לנביאים והוא אחד מעשרה שנקראו איש האלקים:

משה נקרא איש האלקים שנאמר (תהלים צ א) תפלה למשה איש האלקים אלקנה נקרא איש האלקים שנאמר (שמואל א ב כז) ויבוא איש אלקים אל עלי זה אלקנה שמואל נקרא איש האלקים שנאמר (שם ט ו) הנה נא איש אלקים בעיר הזאת דוד נקרא איש האלקים שנאמר (דברי הימים ב ח יד) כי כן מצות דוד איש האלקים שמעיה נקרא איש האלקים שנאמר (מלכים א יב כב) ויהי דבר האלקים אל שמעיה איש האלקים ועדוא נקרא איש האלקים שנאמר (שם יג א) והנה איש אלקים בא מיהודה אליהו נקרא איש האלקים שנאמר (מלכים ב א יג) איש האלקים תיקר נא נפשי וגו' אלישע נקרא איש האלקים שנאמר (מלכים א כ כח) ויגש איש האלקים ויאמר אל מלך ישראל אמוץ נקרא איש האלקים שנאמר (דברי הימים ב כה ז) ואיש האלקים בא אליו:

אשר בירך משה איש האלקים למה היה משה דומה באותה שעה לפני מלאכי השרת אמר ר' שמעון בן חלפתא להדין נחשא דיקרייתנא די קומי דהבא נחש וקומי נחש דהב: דבר אחר איש האלקים ר' תנחומא אומר אם איש למה אלקים ואם אלקים למה איש אלא כשהלך ליאור מצרים איש ובשעה שהפכו לדם אלקים:

דבר אחר איש האלקים איש בשעה שברח מפני פרעה אלקים בשעה ששקעו בים:
דבר אחר איש האלקים איש בשעה שעלה למעלן אלקים בשעה שירד למטן וייראו מגשת אליו (שמות לד ל):
דבר אחר איש האלקים איש כשהוא אוכל ושותה אלקים בשעה שעלה ולא היה אוכל ושותה ויהי שם עם יי ארבעים יום וארבעים לילה (שמות שם כח):
ר' אבון אמר מחציו ולמטה איש ומחציו ולמעלה אלקים:
את בני ישראל הכל בזכות יעקב אביהם שנאמר (בראשית מט ב) הקבצו ושמעו בני יעקב:
את בני ישראל אחד עשר שבטים בירך משה ולמה לא בירך משה לשבטו של שמעון שהיה בלבו עליו על אותו המעשה שעשה ומה הוא אותו המעשה שעשה הרי הוא אומר (במדבר כה א) וישב ישראל בשיטים וכתיב (שם כה יד) ושם איש ישראל המוכה אשר הוכה את המדינית זמרי בן סלוא נשיא בית אב לשמעוני ואף על פי כן טיפלו ליהודה וזאת ליהודה ויאמר שמע יי קול יהודה (דברים לג ז) ואין שמע אלא שמעון היך דכתיב (בראשית כט לג) כי שמע יי כי שנואה אנכי: